

3

Bouřce sednu na hřímající křídla... Literární cíle Karoliny Světlé jako spisovatelky
(čte Markéta Tallerová)

Vypravěč (Daniel Rous)

Jako každý spisovatel, který chce svým literárním textem obsáhnout či pochopit celý svět, snažila se i Karolina Světlá nejen o jednoduchý popis skutečností, ale o hlubinné porozumění života jako takového. Svě sestře, Sofii Podlipské, která byla také spisovatelka, často ve svých dopisech psala o procesu literární tvorby. Tedy nejen o reflexi svých plánů jako autorky, ale také o tom, co bychom mohli nazvat autorskou krizí.

Karolina Světlá (Markéta Tallerová)

Psáti o lidech, jak jedli, spali, milkovali a lhali, utiskovali a vraždili, sebe a jiné prznili, to se mně protivuje až do hlubin duše – to mne nudí, to mne usmrcuje, já chci opěvati věčnost a vyzkoumati její prokleté pravidlo, s ní chci válčiti a postavití cosi nad ní, co bych vyrvala z jejího lůna, co by bylo její duší, tou ideou její, tou světlou, krásnou, nepomíjející, neměnicí se ideou v ní – Ty řekneš to je život – ne, není to život, ten rodí smrt a pohlcuje smrt, aby ho zas s úšklebkem vychrlila, nemyslím tuto blbou hru, – musí být něco stálého, jasného, v čem není ni bolest, ni temnost, něco co jsme tušívali někdy v bohu. Však já na to přijdu, já to vyzkoumám a vymyslím, já se pro to potopím do všech propastí a vydrápu se za tím na všechny výšiny, a bouřce sednu na hřímající křídla a dám se od ní zanést tam, kde ještě nikdo přede mnou nebyl. [...]

Všecka pera rozlámu, inkoust vyleji a po papíru budu šlapati – není, není ve mně, co by bylo hodno, abych to zaznamenala, není, není kolem mne, co by za to stálo, aby to bylo upoutáno na papír a jiným podáno. Necht' mi o tom nikdo více nemluví, abych psala, dokud nerozluštím tu hádanku, zahalenou v pohorské mlze, dokud nezazní má duše tím kuropěním vznikajícího rána, které se mi loudívá do nítra za bezesných nocí mých.

Z dopisu sestře, 7. září 1864, psáno na Světlé

Karolina Světlá: Z literárního soukromí II. Korespondence. Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění, Praha 1959. S. 196. Text editován.